

Rákosi Mátyás:

„A Kommunista Párt mindenkit támogat, aki segít az országot felépíteni“

— »Együtt kell működni a többi pártokkal« —

(Budapest, május 24) Tegnap szombaton vázlatosan beszámoltunk már a Magyar Kommunista Párt pünkösd két napján tartott országos pártértekezletéről, amelyen Rákosi Mátyás nagyjelentőségű és fellünlést keltett beszédet tartott. A beszédet különösen az alábbiakban ismertetjük:

— Az utolsó hónapok eseményei és különösen a földreform újra beigazolták — mondotta Rákosi Mátyás — hogy az erős demokratikus országok és a nemzeti összefogásnak elengedhetetlen alapfeltétele egya és másodszor, fegyverrel megmarkált és leninista elmélettel vezetett kommunista párt, amelynek a legszorosabb kapcsolatokat kell fenntartania a másik nagy munkáspárttal, a Szociáldemokrata Párttal. Ez a szoros kapcsolat megköveteli azt is, hogy a demokrácia többi pártjaival, a Független Kisgazdapárttal és a Nemzeti Párttal szoros és baráti együttműködésben maradjunk.

A fasiszta barbárság bűneinek felborítása után Rákosi Mátyás részletesen vázolta az újjáépítés programját és ezzel kapcsolatban a Kommunista Párt kötelességét. Foglalkozott a Kommunista Párt hibáival is, amelynek legfőbb okát abban látja, hogy a tagoknak több mint nyolcvan százaléka tulajdonképpen az utolsó három hónapban lépett be a pártba. Követelte a párttagok tudásnívójának emelését, a pártajtó és a kommunista propaganda megerősítését.

»Legalább kétmilliárd pengőt kell adni a gyáraknak«

A továbbiakban a meglévő gazdasági erők legfontosabb feladataira mutatott rá, így a vasút, a posta kérdésére és általában a közlekedés rendezésére. Emellett a gazdasági élet újjáépítésének elengedhetetlen feltétele, hogy a párt figyelme az építőmunkára, a megromlott házak, rombadöntött gyárak felépítésére irányuljon. Mindent el kell követni, hogy az új gyáraknak az aratásra meglegyen a kaszájuk, kapájuk, szóval mindaz, amivel munkájuk gyümölcsét le is arathatják. Hibáztatja, hogy a kormány még nem mozgósította az ipar megindításához szükséges tőkét. Szerinte a legközelebbi három hónapban legalább kétmilliárd pengőt kell juttatni a gyáraknak, ugyanakkor gondoskodni kell, hogy ezt a pénzt valóban a termelésre fordítsák. Kiméleltlenül el kell kobozni a nyilasok és fasiszták üzemeit és a befolyó pénzt a felépítés céljaira kell fordítani. A kommunista párt mindenkit támogat, aki segít a felépítésnek ebben a munkájában. Az ország a magántulajdon alapján áll s ahogy a Szovjetunióban visszaadták az üzemek egy részét a magántőkének, az építési tempó meggyorsítása érdekében nekünk is szorgalmaznunk kell ezt a gazdasági lépést.

Allami áron követelte a legszükségesebb élelmi és ruházati cikkeket a vasutasok, építőmunkások, mezőgazdasági munkások részére. Függetlenül ettől, rámutatott arra, hogy kiméleltlenül gátat kell vetni a spekulációnak, amely a bérek és árak közötti túrhelyes arány kialakulását lehetővé teszi. Internálással és közmunkák útján kell a spekulánsokat, az árdágítókat, a szabotálókat arra kényszeríteni, hogy a felépítés nehéz feladatának megvalósulásához hozzájáruljanak. A minden vonalon szükséges összefogás belpolitikai előfeltételként a fasiszta- és nyilasmaradványok gyökeres kiirtását jelölte meg, mert ami ezen a téren eddig történt, az csak a kezdet kezdete.

Gerő Ernő beszámolója

Rákosi Mátyás beszédét vita követte, amelyben Révai József, Farkas Mihály és Rajk László vett részt. A vita következő szónoka Gerő Ernő miniszter volt, aki a tárgya körébe tartozó kérdésekről kimerítően beszámolt és kifejtette, hogy az ország szive Budapest, az ország további fejlődése tehát attól függ, hogy Budapesttel kapcsolatban ezt az újjáépítési prog-

ramot miként hajlják végre.

— Nem széttagolni — mondotta a miniszter — hanem egységesíteni kell Magyarországot. Osztozni kell jóbanrosszban. Budapest népe azzal becsülte meg a Magyar Kommunista Párt jó munkáját, hogy kommunista polgármestert választott. Ez nem egyes ember sikere, hanem a Magyar Kommunista Párt sikere.

A vita következő szónoka Szobek András volt, aki után Rákosi Mátyás beszéde zárta le a vitát, amelyben

Az árak felszabadítása nem jelenti azt, hogy most már tetszésszerűtlen haszonra kalkuláljanak a kereskedők

Vita az árkérdésről a kereskedők és iparkamara tanácsadó bizottsága előtt

(Szeged, május 24) A kereskedelmi és iparkamara tanácsadó bizottsága nagy érdeklődés mellett tartotta meg legutóbbi ülését. Az ülést az árkérdés megvitatásának szentelték. A kamara részéről dr. Csorzy Mihály ügyvezető titkár rámutatott, az árkérdés helyes megoldásának fontosságára a termelés szempontjából, majd felkérte dr. Kecő Sándort, a közellátási hivatal vezetőjét, hogy tájékoztassa a tanácsadó bizottságot az árkérdésben elfoglalt álláspontjáról, intézkedéseiről és terveiről.

Dr. Kecő Sándor ismertette Szeged gazdasági vérkeringésének megindítására eddig tett intézkedéseit, majd rátért az árkérdésre. Megállapította, hogy a fogyasztóközönség magasnak találja a jelenlegi árakat. Kérte a kereskedőket, jöjzen önmérséklettel járjanak el beszerzéseiknél. A kereskedők sokszor láncolóktól vásárolnak, tehát elmulasztják a kereskedői józanságot. Abban az esetben, ha ilyen tapasztalat a legszigorúbban jár el. A másik kérdés a költségelszámítás kérdése. A tapasztalat azt mutatja, hogy a kereskedők ebben a tekintetben is mértéktelenül járnak el. Egy kiló súlyú árura általában csak 5 pengő fuvarköltséget ismer el a közellátási hivatal, luxusránál esetleg többet. A haszonszázalék a régiénél magasabb nem lehet. Ehhez fűződik még az utánpótlási ár kérdése.

Szeged kereskedői azzal a haszonszázalékkal kalkuláljanak, amelyet a régi rendeletek meghatároznak és amelyet a közellátási hivatal is elismert. Azokat az árúrcikkereket, amelyek a szélesebb néprétegek kielégítésére szolgálnak, alacsonyabb haszonkulccsal szolgálják ki és számításukat keresések azoknál, amelyek nem a szegény emberek céljait szolgálják. Az árak felszabadítása nem azt jelenti, hogy most már tetszés szerinti haszonra lehet kalkulálni.

A közellátási hivatal vezetőjének helyesléssel fogadott beszéde után Ördög János a mérsárosok és hentesek képviseletében javasolta, gondoskodják a közellátási hivatal a fiatal

ujból foglalkozott beszédének két fő részével: a baloldali szekta-szellem elleni harccal és a tulajdonképpeni döntő kérdéssel: a felépítéssel.

Az országos pártértekezlet napirendjének második pontjaként a szervezeti kérdés szerepelt. A következőkben a szervezeti szabályzat kibővítése került napirendre, majd annak letárgyalása után az értekezlet megválasztotta az új központi vezetőséget.

—O—

sertéstenyészállatok beszerzéséről, hogy a magánháztartások hizlalhassanak. Szántó György hangsúlyozta, hogy a kereskedők elleni panaszok nem illetik a régi, komoly kereskedőket, hanem azokat, akik ki akarják használni a mai konjunktúrát. Vigyázó Rezső az üzleti záróra kérdésében szólalt fel. Tóth Kálmán a bádogos és vízvezeték-szerelők részére méltányos ármegállapítást kért. Szele Károly vaskereskedő azt panaszolta, hogy a szegedi kereskedők nem tudják beváltani budapesti bevásárlásuknál a rubelt, ami ott nem kötelező fizetési eszköz. Ez beszerzési nehézségeket okoz. Panaszolta továbbá, hogy a budapesti kereskedők nem adnak számlát nagybani vásárlóknak, így a szegedi kereskedők kalkulációikban nem érzik magukat biztosnak. Fontosnak tartaná vasuti rendőrség megszervezését a szállítási biztonság szempontjából. Márkus Endre a természetnek a malmokkal kapcsolatos sérelmes intézkedéseire mutatott rá és kérte a kamara közbenjárását.

Beck Nándor a téglagyárak helyzetét ismertette. A téglagyárakat mindent elkövetnek a termelés biztosítására. Gresz István a paprikaforgalom terén adódó kívánságokról beszélt. Nagyiván János a gazdák részéről hibáztatja, hogy egyes községek önellátásra rendezkednek be, helyesebben tartaná, ha az áruforgalom terén a legteljesebb szabadság uralkodna. Székely József a kereskedők és iparosok szabad szakszervezetének titkára is az áruforgalom szabadsága mellett szólalt fel. Kátona András állandó árszínvonal megállapítását kérte. Gombkötő Péter annak a nézetének adott kifejezést, hogy a kormány mindent elkövet, hogy egészséges árhelyzet alakuljon ki.

Többek felszólalása után végül dr. Csorzy Mihály ügyvezető titkár megköszönte dr. Kecő Sándornak tanulságos előadását és hozzászólásokat, amelyeknek során elhangzott kívánságokat és javaslatokat igyekeznek megvalósítani.

oOo

Új engedélyt kell váltani a rádióhallgatóknak Visszadják a beszolgáltatott rádiókészülékeket

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A szövetséges ellenőrző bizottság a rádióvevő készülékek használatát szabaddá tette. A rádióhallgatással kapcsolatosan a kereskedelmi és közlekedésügyi minisztérium postafőosztálya a közönség tájékoztatására még a következőket közli: a régebben kiadott rádióvevő engedélyk hatályukat veszítik. Ennélfogva mindazoknak, akik rádiót akarnak hallgatni, új engedélyt kell kiváltaniuk. Az erre vonatkozó kérelmet bármely postahivatalban fel lehet adni vagy a levélkiosztók útján be lehet jelenteni. Az engedélyeket a postahivatalok adják ki. A belügyminisztérium az illetékes szerveit utasítja fogja, hogy a zár alá helyezett rádiókészülékeket amennyiben azok a háborús események következtében nem

semmisültek meg, igazolt tulajdonosainak kezeikhez visszadják. A havi előfizetési díj június 1-től megváltozik.

Párthírek

A Szociáldemokrata Párt belvárosi szervezete május 21-én délután 6 óra körül gyűlést tart. Előadó dr. Antalfy György: „Demokratikus fejlődésünk a nemzeti kormány rendeleteinek tükrében“ címmel tart előadást.

A DISZ egyetemi tagozata csütörtökön délután 5 óra körül gyűlést tart a Vörösmarty-utcai székházban.

A Szociáldemokrata Párt felsővárosi szervezete taggyűlést tart május 27-én délután 5 óra körül Vásárhelyi-sugárut 22.

A fasiszta mártír

Dr. Mester János egyetemi nyilvános rendes tanár 1936-ban az olasz nevelésről írt »tudományos« könyvet. Kevés köze van azonban a tudományhoz annak a husz oldalnak, amelyet Mester a faszizmus dicsőségének és Mussolini méltatásának szentelt. Ime néhány szemelvény (Meg kell jegyeznünk, hogy az itt idézett kitételek egy része dr. Mester könyvében is idézőjelben szerepel. Azonban a szerző nem hagy kétséget afelől, hogy teljes mértékben egyetért ezeknek tartalmával.):

A 264. oldalon Mester Mussolini világtörténelmi jelentőségéről ír. »Ha sikerült volna a bolsevisták terve, a kommunista kényuramat ráerőszakolták volna Európára, akkor Anglia, Franciaország és Németország még ma is e méreg hatása alatt szenvedne. Megmenekülésünket e szörnyű veszedelemből egyedül Mussolininek köszönjük.« — »Mussolini példát ad minisztereinek... mint ahogyan például szolgálhat ő minden ország államférfijának. Igaz, ő nem felelt el idejét a parlament meadó munkájával.« »A fasiszta állam mély alapja moralizmus, az etikai elgondolás.« »A tömegmóráddal szemben megállítja a szerző, hogy »az államember minden intézménye a társadalom súlyosságát mozdítja elő.« »Az általános szavazati demokratikus igazságosságra ébberítő igazságtalanság. Mindenki! — ez a demokrácia jelzava s ez töltötte be a XX. század elejét. Itt az idő árak kimondására: kevésen és arra hivatottak...« stb., stb. Így megy ez tovább — ismétljük — 20 oldalon keresztül.

Kár, hogy Mester professzor un ilyesmiket írt. Kár volt elrontania a könyvet ilyen »tudományos« megállapításokkal. Nem vesztett, ellenkezőleg: nyert volna a könyve azáltal, ha kihagyta volna belőle ezt a szerencsétlen husz oldalt

Nagyobb kár, hogy Mester tanár ur még mindig, még ma is kitart a faszizmus, a totális állam, Mussolini rendszere, Mussolini világtörténelmi jelentősége mellett. Még mindig azt hiszi, még ma is azt hirdeti, hogy »Mussolini példát szolgálhat minden ország minden államférfijának.« Pedig akkor, amikor ezt a könyvet írta, Mussolini gyilkos bandái már javában irtották mérgezőgázokkal a békes abesszin lakosságát. Azóta pedig több mint kilenc év telt el. 1945 májusában vagyunk. Dr. Mester tanár urnak az olasz faszizmus csödéje, a német faszizmus bukása, milliók, tízmilliók halála és szenvedése, városok, iparművek, gyártelepek ezreinek pusztulása, Európa szörnyű tragédiája sem volt elég arra, hogy kétségei támadjanak afelől, hogy vajon tényleg mégsem Mussolini példája az, amely után minden ország minden államférfijának igazodnia kell?

Néhány nappal ezelőtt jelentette ki Mester az egyetemen: »Könyvem minden szava tudományra támaszkodik, minden szava meggondolt.« »Ha a Béke-utcaba kerülök ezért a könyvért, a hallgatóság lássa meg, milyen a demokrácia, milyen a szólásszabadság, a tudomány szabadság!« Így beszél hallgatóihoz Mester tanár ur.

Nem tudunk arról, hogy az 1936-ban megjelent könyvét ma, 1945-ben a szerzőt bárki felelősségre vontja volna. Nem értjük, hogy mi indokolja Mester tanár urnak ezt a viselkedését. Mit akar tulajdonképpen a professzor ur? Tanítani, dolgozni akar a demokrácia szolgálatában? Ha igen, akkor nem kell félnie a Béke-utcától. Ha viszont fenntartja és továbbra is hirdeti a »tudomány szabadsága« nevűben könyvének fasisztábarát és Mussolinist dicsőítő, demokráciaellenes kitételeit, akkor ne csodálkozzék azon, ha végül egy szép napon mégis a Béke-utcában köt ki. Kár volna érte. Ugy látszik, a tanár ur ki akarja hivni maga ellen a demokratikus erőket. Nyíltan kiáll a pódiumra s a demokrácia ellen, a faszizmus mellett szónokol. »Am lássuk — mondja —, van-e merse a demokráciának ahhoz, hogy mártírt csináljon Mester János egyetemi nyilvános rendes tanárból.«

Miért akar Ön mindenáron mártírrá lenni, Mester professzor ur? Ha már a faszizmus ideológiájához, ha Mussolinéhoz nem akar hűtlen lenni, maradjon eszményképéhez hűen poicának.

A Belvárosi Mozi mai előadásainak iövedelme a Nemzeti Segélyé.